

Jaarverslag 2020

***Daadkrachtig brigadewerk
bij topdrukke in coronatijd***

Toezicht vanuit de reddingspost. (Foto: Maurits Heukensfeldt Jansen)

Jaarverslag 2020

Daadkrachtig brigadewerk bij topdrukke in coronatijd

Juni 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNBRD.

© 2021 Reddingsbrigade Nederland – KNBRD

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
1.	Bestuur, bond en Landelijk Bureau	5
2.	Brigades en hun leden	9
3.	Opleidingen	15
4.	Waterhulpverlening en Nationale Reddingsvloot	19
5.	Lifesavingsport	25
6.	Zakelijke dienstverlening	29
7.	Communicatie, Marketing en Fondsenwerving	33
8.	Financiën	37
	Colofon	41

Voorwoord

2020: een memorabel jaar

De historie kent vele jaren die als 'memorabel' de geschiedenisboeken zijn ingegaan; 1940-1945 (Tweede Wereldoorlog), 1953 (Watersnoodramp), 1969 (eerste mens op de maan), 1988 (Nederland wint EK Voetbal) en 2001 (9/11), bijvoorbeeld. Aan dat illustere rijtje kan 2020 moeiteloos worden toegevoegd. Het is lang geleden dat het maatschappelijke verkeer zozeer was ontwricht als door de gevolgen van de coronapandemie. Lockdowns, avondklok, anderhalve meter... We leerden een heel nieuwe realiteit kennen en worstelden om daar vorm aan te geven.

Ook voor onze eigen inzet heeft de coronacrisis veel betekend. Evenementen vielen weg, zwembaden sloten en de preparatie op het strandseizoen verliep tumultueus. Het aanpassingsvermogen van onze reddingsbrigades werd zwaar op de proef gesteld. De coronamaatregelen kostten bond en brigades veel energie. Er moesten protocollen worden opgesteld en doorleefd, persoonlijke beschermingsmiddelen moesten worden bemachtigd en het werken ermee moest worden ingeregeld.

Ik ben er buitengewoon trots op hoe we als brigadefamilie daarin hebben gehandeld én samen zijn opgetrokken. Het heeft veel kruim gekost, maar 'in the end' stonden we er! Eens te meer gaven we blijk van de veerkracht, de inventiviteit en het doorzettingsvermogen van onze lifeguards en ons brigadekader. Als voorzitter doet het me deugd om dat waar te nemen én om te zien hoe daar in positieve zin op is gereageerd door de samenleving.

Topdrukke op het strand in coronatijd. (Foto: Bruno Molenaar)

Want 2020 was om nog een reden een memorabel jaar. Zondag 9 augustus verdronken er in zee vier mensen. Langs de hele kust hesen de brigades de rode vlag, veiligheidsregio's lieten een NL-Alert uitgaan. Ook in het binnenland verdronken er die dagen mensen. Deze gebeurtenissen hebben diepe indruk gemaakt. Media wilden het naadje van de kous weten, politici stelden Kamervragen. Het heeft er mede toe bijgedragen dat meer Nederlanders dan ooit nu het begrip 'mui' kennen.

Maar dat is nog niet genoeg. We zijn blij dat de ministeries van VWS en IenW ons mogelijkheden hebben geboden om werk te maken van strandveiligheid, in het programma 'Het Strand Veilig'. Daar gaan we in 2021 mee aan de slag. Samen met de Nationale Raad Zwemveiligheid, veiligheidsregio's, provincies, gemeenten en collega-hulpdiensten.

Zo redenerend, kan 2021 wel eens een heel bijzonder jaar worden. Zeker als we bedenken dat we nog niet van COVID-19 af zijn en het ook dit jaar waarschijnlijk bijzonder druk zal worden aan het water. Ik zeg: laat maar komen! Het zal ons van de straat houden, maar daar staan we voor: meer veiligheid in, op en langs het water!

Leendert de Lange
bestuursvoorzitter
Reddingsbrigade Nederland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. de Lange', written in a cursive style.

Hoofdstuk 1

Bond, bestuur en Landelijk Bureau

Voorzieningen in het kader van de coronamaatregelen op het Landelijk Bureau. (Foto's: RN / Kees Buis)

Bond, bestuur en Landelijk Bureau

Bond

Reddingsbrigade Nederland is de 'werknaam' van de Koninklijke Nederlandse Bond tot het Redden van Drenkelingen (KNBRD). Zij vertegenwoordigt 155 reddingsbrigades met in totaal bijna 22.000 leden, waarvan zo'n 5.000 actief zijn als vrijwillige hulpverlener in Nederland. De missie van de organisatie is: meer veiligheid in, op en langs het water.

De brigades aangesloten bij Reddingsbrigade Nederland verzorgen toezicht en hulpverlening op de stranden aan de kust, relatief dichtbij op zee, in waterrijke recreatiegebieden en bij evenementen op en nabij water. Samen met de veiligheidsregio's onderhoudt Reddingsbrigade Nederland de Nationale Reddingsvloot (NRV), die paraat staat om in te grijpen bij een landelijke watercrisis dan wel overstroming. Op basis van haar jarenlange kennis en ervaring adviseert Reddingsbrigade Nederland overheden, private organisaties en burgers over waterveiligheid. Brigades zijn verder actief in het opleiden (waaronder zwemles, zwemmend en varend redden) en in de lifesavingsport.

Inzet van lifeguards aan de kust. (Foto: Maurits Heukensfeldt Jansen)

Reddingsbrigade Nederland, opgericht in 1917, is aangesloten bij NOC*NSF, de International Life Saving Federation (ILS) en de International Life Saving Federation of Europe (ILSE). Reddingsbrigade Nederland is een algemeen nut beogende instelling (ANBI). De rechtspersoon van de organisatie is die van vereniging, met daaronder twee stichtingen: Stichting Exploitatie en Stichting Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties (NIVZ).

Bestuur

In 2020 heeft twee keer een algemene vergadering (AV) plaatsgevonden. De eerste was op 13 juni. Vanwege de coronamaatregelen werd die AV een digitale aangelegenheid. Het Brigade Congres, in 2019 voor het eerst gehouden, kon daardoor geen doorgang vinden. Evenmin is de

verkiezing Brigade van het Jaar gehouden. In die AV werden Sonja Robben en Erik van Daalen herbenoemd als lid van het bondsbestuur. De tweede AV was op 12 december, wederom digitaal. In deze vergadering werden het werkplan en de begroting voor 2021 goedgekeurd. In 2020 is het bestuur zesmaal bijeengekomen.

Het bestuur bij de AV van 13 juni in het gemeentehuis van Wassenaar. (Foto: RN / Koen Breedveld)

Bestuur Reddingsbrigade Nederland (per eind 2020)

• Leendert de Lange	voorzitter	• Peter Ouwendijk	penningmeester
• Christa Grootveld	vicevoorzitter	• Ronald Stoffer	bestuurslid
• Sonja Robben	secretaris	• Erik van Daalen	bestuurslid

Directie

- Koen Breedveld directeur

Op 3 september hielden bestuur en Landelijk Bureau een 'heisessie' als kick-off van het traject om te komen tot een nieuw meerjarenbeleidsplan.

Landelijk Bureau

De bureau-organisatie Reddingsbrigade Nederland, gevestigd in IJmuiden, telde eind 2020 20 medewerkers: een directeur, een administrateur, een secretariaat (4 personen), een afdeling Beleid en Operationele Zaken (6 personen), een afdeling Communicatie, Marketing en Fondsenwerving (2 personen), een servicecenter / werkplaats (5 personen) en een schoonmaakster (0,2 fte). De totale bezetting in loondienst bedroeg eind 2020: 16,4 fte (eind 2019: 17,5 fte).

Bij de bond werkten eind 2020 acht vrouwen en twaalf mannen. Bijna alle mannen werkten voltijd, onder de vrouwelijke medewerkers wordt vaker in deeltijd gewerkt. Het ziekteverzuim is met 1,3% laag te noemen (2019: 1%).

Reddingsbrigade Nederland wil een plek zijn waar mensen zich ontwikkelen. Om die reden wordt geïnvesteerd in opleidingen voor het eigen personeel én in opleidingskansen voor studenten en scholieren. In 2020 hebben op het Landelijk Bureau twee stagiairs stage gelopen. Allebei volgden zij een hbo-opleiding (Sportkunde en Integrale Veiligheidskunde).

Hoofdstuk 2

Brigades en hun leden

Lifeguards houden toezicht op het strand aan de kust. (Foto: Maurits Heukensfeldt Jansen)

Brigades en hun leden

Brigades

Op 31 december telde Reddingsbrigade Nederland 155 aangesloten reddingsbrigades. Drie brigades hebben in 2020 hun lidmaatschap ontbonden. ZV Actief uit Eelde, Reddingsbrigade Het Volkerak uit Fijnaart en TRB-RES uit Tilburg hielden op te bestaan. Er kwamen in 2020 geen brigades bij. Eind 2016 telde de bond nog 163 brigades.

In 2020 vierde Reddingsbrigade Zaanstad uit Zaandam haar 100-jarig bestaan. Daarmee kwam het aantal eeuwelingen bij de bond op tien. Vier brigades bereikten het 50-jarig bestaan: Reddingsbrigade Deurnese Watervrienden, Reddingsbrigade De Tripduikers uit Houten, Reddingsbrigade Zierikzee-Duiveland en Reddingsbrigade Sint-Maartenszee. Daarmee kwam het aantal 50-plussers bij de bond op 81. Voor veel jubilea geldt dat de festiviteiten vanwege de coronamaatregelen geen doorgang konden vinden.

Jubileumboei van Reddingsbrigade Nederland bij Reddingsbrigade Zaanstad. (Foto: Abel Zwart)

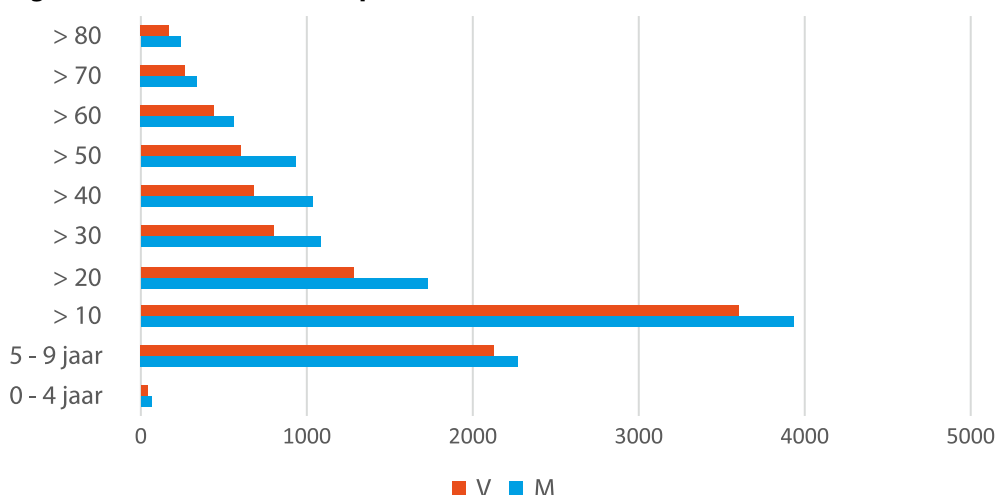
Brigadeleden

Eind 2020 telde de bond 21.727 leden. Ten opzichte van 2019 is dat een daling van 4,5% (eind 2019: 22.729 leden). Dat zoveel leden hun brigade trouw bleven, geeft aan dat er sprake is van een sterk commitment bij velen. De loyaliteit is groot. Het aantal afmeldingen was in 2020 ook niet hoger, maar lager dan in 2019: 4035 om 4719. De daling in ledentallen komt vooral doordat het aantal nieuwe aanmeldingen bij brigades in 2020 achterbleef, bijvoorbeeld omdat de zwembaden dicht waren en brigades niet zichtbaar konden zijn door afgelasting van evenementen. Niet alle brigades kregen te maken met een daling van het ledental; bij 42 brigades bleef het gelijk of steeg het zelfs. De vele aandacht in de zomer voor het werk van de brigades zal mede debet daaraan zijn geweest. Maar tevens is er grote inventiviteit bij brigades. Zo werd bij Reddingsbrigade IJmuiden na lootjes trekken een eigen bezorgdienst voor (corona)

survivalpakketten in gang gezet en bracht de Van Dixhoornbrigade uit Middelburg een eigen doe-boek uit om die persoonlijk langs te brengen. Verder waren digitale pubquizen en Instagram-opdrachten populair.

Eind 2020 bestond 55% van het totale aantal leden uit mannen (eind 2019: 54%). De daling van het aantal vrouwen was iets groter dan de daling van het aantal mannen. Er blijven niet alleen veel jeugdleden actief, ook blijven veel brigadeleden tot op hoge leeftijd actief.

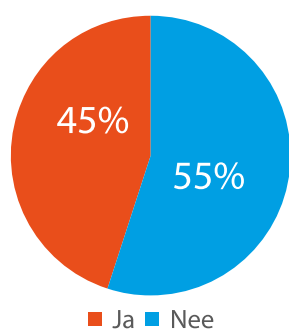
Figuur 1: Aantal leden (m/v) op 31-12-2020

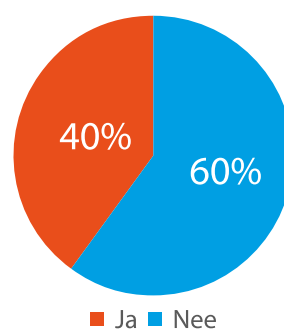
Ondersteuning

Evenals in 2018 is in 2020 een 'Brigademonitor' afgenomen. Dat gebeurde deze keer door studenten van HAN University of Applied Sciences (voorheen Hogeschool Arnhem en Nijmegen). De 'Brigademonitor' geeft een representatief beeld van wat er speelt bij brigades. Kadertekort blijkt een van de belangrijkste knelpunten. Brigades hebben met name behoefte aan voldoende bestuurlijk kader en voldoende instructeurs (62%) en aan voldoende lifeguards (45%). Opvallend is dat 40-45% van de brigades geen acties heeft ondernomen om leden te werven en te behouden, terwijl ze dit wel als een groot knelpunt ervaren. Op basis van deze uitkomsten is er contact gezocht en zijn onder andere webinars ontwikkeld over dit onderwerp.

Figuur 2: Er zijn het afgelopen jaar acties ondernomen om vrijwilligers te werven

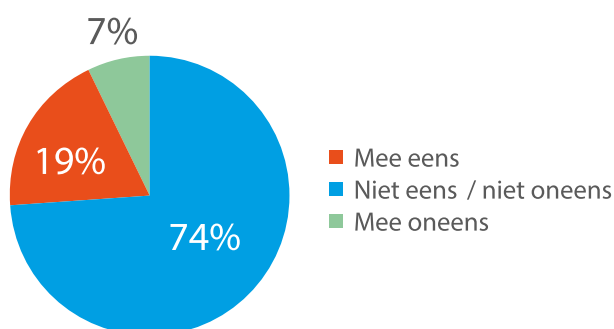

Figuur 3: Er zijn het afgelopen jaar acties ondernomen om vrijwilligers te behouden

Ongeacht de uitdagingen ziet het overgrote merendeel van de brigades de toekomst positief tegemoet. Slechts 7% geeft aan de toekomst minder rooskleurig te zien.

Figuur 4: De toekomst van de reddingsbrigade is positief

Verbinding leggen tussen lokale instanties is belangrijk. Bij het Nationaal Sportakkoord zijn haast alle gemeenten aangehaakt om dezelfde lijn lokaal door te trekken. Door middel van informatieverstrekking op Bondsinfo en individuele gesprekken zijn brigades op de mogelijkheden van gratis lokale workshops en ondersteuning gewezen. In 2020 heeft de eerste brigade van deze mogelijkheid gebruikgemaakt; voor 6,5 dagen is een procesbegeleider toegewezen die sturing geeft aan het bestuur en meedenkt in oplossingen. In het Sportakkoord liggen kansen voor brigades!

Maatschappelijke diensttijd

In 2020 rondde Reddingsbrigade Nederland het succesvolle project 'Reddingsbrigade: een ervaring voor het leven!' af. 210 jongeren doorliepen bij een reddingsbrigade een traject in maatschappelijke diensttijd (MDT), ruim drie keer zoveel als gepland. Het programma bood brigades gelegenheid om jongeren op te leiden en in te zetten. Eind 2020 werd bekend dat dit programma een vervolg krijgt, onder leiding van de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ). Doel van het nieuwe project, 'Veilig in zee met MDT', dat twee jaar zal lopen, is om 600 belangstellenden in de leeftijd van 14 tot en met 27 jaar actief te laten worden bij een reddingsbrigade, zwemvereniging of zwembad.

Positieve sportcultuur

Brigadeleden geven in overgrote mate (97%) aan zich prettig en veilig te voelen bij brigades. Toch komt grensoverschrijdend gedrag ook bij reddingsbrigades voor. Eind 2020 stonden er bij het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN), het meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag, drie brigadecasussen genoteerd. Dat is gelukkig niet een groot aantal, maar elke zaak is er één te veel. Om die reden zet Reddingsbrigade Nederland in op het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag, in nauwe samenspraak met het CVSN. Zelf beschikt Reddingsbrigade Nederland over drie bondsvertrouwenscontactpersonen (bonds-VCP's). Driekwart van de brigades heeft een brigade-VCP (bron: 2018). Alle bondsfunctionarissen beschikken inmiddels over een 'Verklaring omtrent gedrag' (VOG). Onder de brigades steeg het aandeel dat met een VOG werkt van 64% in 2018 naar 84% in 2020. Vanuit NOC*NSF heeft Reddingsbrigade Nederland steun ontvangen om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. In februari 2020 is een eerste bijeenkomst voor VCP's georganiseerd. Dit traject wordt doorgezet in 2021.

Waardering

Reddingsbrigades bestaan bij de gratie van de inzet van vrijwilligers. In 2020 werden als blijk van waardering 56 waarderingsspinnen toegekend.

3 x brons	(5 jaar actief als bondsofficial)
13 x zilver	(10 jaar actief als bondsofficial)
6 x goud	(15 jaar actief als bondsofficial)
34 x platina	(25 jaar actief als bondsofficial)

De waarderingsspinnen van Reddingsbrigade Nederland. (Foto: RN / Caroline Wilderom)

Meerdere leden werden door hun rayon voorgedragen voor het ere-officialschap (meer dan 25 jaar actief als bondsofficial). Vanwege de beperkende coronamaatregelen zijn nog niet alle decoraties uitgereikt. Sommigen ontvingen een bondspenning; onder anderen Corry Hartjes-Peters (overleden op 23 juni 2020) van Reddingsbrigade Erica en Eddy van Well van Reddingsbrigade Westerschouwen. Peter Kurvers, scheidend voorzitter van de Financiële Commissie en actief lid van Reddingsbrigade Peel en Maas, werd benoemd tot Lid van Verdienste. Bondspenningmeester Peter Ouwendijk reikte laatstgenoemde blijk van waardering op 7 januari in Rosmalen uit.

Bij de Lintjesregen 2020 ontvingen de navolgende brigadeleden een Koninklijke onderscheiding:

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

Rob Lange (RVR-coördinator Rotterdam-Rijnmond)

Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Alex Beekmans (TRB-RES)

Matty Christiaansen (Reddingsbrigade West Zeeuws-Vlaanderen)

Jacques van Dael (ReddingsBrigade Weert)

Maarten Dix (Tielse Reddingsbrigade)

Petra van Ganzendam-Brakenhoff (Castricumse Reddingsbrigade)

Cor de Jongh (Leidse Reddingsbrigade)

Dré van de Kruijs (ReddingsBrigade Weert)

Riet Lesterhuis-Knabben (Eindhovense Reddingsbrigade)

Wim Soeters (Rotterdamse Reddingsbrigade)

Gerda Torenvliet-Boele (Schiedamse Reddingsbrigade)

Jan Tromp (Castricumse Reddingsbrigade)

Jan de Vries (Helvoetse Reddingsbrigade)

Matty Christiaansen, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. (Foto: Jeannine Christiaansen)

Hoofdstuk 3

Opleidingen

Oefening op handreiking door lifeguards. (Foto: Patrick Boertje)

Opleidingen

Corona

Voor de uitvoering van de opleidingen was 2020 een jaar met pieken en dalen. De crisiswerkgroep Opleidingen kwam met grote regelmaat bijeen om de actuele ontwikkelingen rondom de coronamaatregelen te bespreken, om te zetten en toepasbaar te maken voor de examens in brigadeverband. Er is hard gewerkt aan voorwaarden, protocollen en mogelijkheden om activiteiten zoveel mogelijk door te laten gaan. Uitgangspunt hierbij was dat de kwaliteit bovenaan staat en dat de veiligheid gewaarborgd blijft.

Vanwege de coronacrisis en de sluiting van de zwembaden lagen veel opleidingen echter stil. Dit is terug te zien in de cijfers. Er zijn minder examens afgenomen in alle opleidingslijnen. De verwachting is dat, zodra de coronamaatregelen versoepeld worden en zwembaden opengaan, de examenaantallen snel zullen stijgen naar het oude niveau.

Tabel 1: Lifesavingopleidingen (2016-2020)

Lifesavingopleidingen	2016	2017	2018	2019	2020
Junior Redder	3.311	3.552	3.394	3.666	652
Zwemmend Redder	2.271	2.273	2.057	2.263	422
Lifesaver	1.070	1.029	887	1.070	275
Totaal (per jaar)	6.640	6.828	6.307	6.999	1.349

Lifeguarding en kader

Deden in 2019 ruim 350 lifeguards examen, in 2020 waren dat er maar 97. Juist op het moment dat de opleidingen normaal gesproken afgerond worden, voor het zomerseizoen, waren de strenge coronamaatregelen van kracht. De aantallen van de specialisaties binnen de opleidingslijn Lifeguarding vielen ook lager uit¹. In 2020 zijn in totaal twaalf instructeurs geslaagd; twee op Niveau 2, tien op Niveau 3. In 2019 waren dat er nog 48 in totaal.

Organisatie opleidingen

In de ontwikkeling en organisatie van de opleidingen van Reddingsbrigade Nederland zijn in 2020 goede stappen gezet. Nadat de Taskforce Opleidingen de richting en aanbevelingen aan bestuur en leden presenteerde, is in augustus 2020 de Opleidingsraad van start gegaan (en zijn de Commissie Opleidingen en het Landelijk Rayon daarin opgegaan). In 2020 heeft de Opleidingsraad voortvarend concrete projecten en ontwikkelingen in gang gezet om het Reddingsbrigade-opleidingshuis te versterken, waaronder:

- het opzetten van de werkgroep Elektronische Leeromgeving (ELO)
- het vernieuwen van de kaderopleidingen (inclusief examenreglement en opleidingsreglement)
- het aanpassen van de Proeven van Bekwaamheid (PvB's) voor lifeguards

¹ Lifeguard Schipper Open Water: 1 (49 in 2019). Lifeguard Schipper RWC: 54 (61 in 2019). Reddingsbrigadechauffeur: 23 (76 in 2019). Officier van Dienst: 6. Optische- en Geluidssignalen: 107.

Een lifeguard van de Alphense Reddingsbrigade geeft instructie. (Foto: RN / Sander Zeilstra)

Start werkgroep ELO

Een van de belangrijke ontwikkelingen binnen de opleidingen is de voorbereiding op de introductie van een elektronische leeromgeving. Een werkgroep met daarin afvaardigingen van de Opleidingsraad en het Landelijk Bureau, experts van reddingsbrigades en bestuursleden buigen zich over diverse vragen. Welke inhoud van welke opleiding kan er in een ELO? Met welke opleiding starten we? En vooral: welk systeem is voor ons het best toepasbaar voor brigades, rayons en het Landelijk Bureau?

Kaderopleidingen

Op het gebied van de kaderopleidingen is een aantal highlights te benoemen. In 2021 worden de kaderopleidingen van Reddingsbrigade Nederland geaudit door NOC*NSF. Het betreft een kwaliteitsoordeel, waaruit moet blijken dat de opleidingen van Reddingsbrigade Nederland voldoen aan de standaarden van NOC*NSF. In 2020 is hard gewerkt om te voldoen aan die voorwaarden, onder andere door herziening van het examen- en opleidingsreglement voor instructeurs en trainers. Deze wijzigingen zijn vrijwel allemaal in 2020 door de Centrale Examencommissie (CECO) goedgekeurd en worden in 2021 geïmplementeerd. Voor de (sport)trainers hebben in 2020 vijftien kandidaten deelgenomen aan de in 2019 gestarte trainersopleiding. In 2021 wordt op basis van het nieuwe examenreglement de opleiding afgerond, ervan uitgaand dat de coronamaatregelen dat toelaten.

Opleidingsmaterialen

In 2020 is een slag gemaakt met de vernieuwing van opleidingsmaterialen. De nieuwe handleiding 'Lifeguard' is gelanceerd en ondertussen bijna 700 maal besteld. De eerste herdruk heeft inmiddels plaatsgevonden. Verder is gestart met een instructeurshandleiding voor de lifesavingsport, die nog niet bestond. De verwachting is dat deze nieuwe handleiding in het najaar van 2021 gereed is.

Licentieregeling

In 2020 is verder werk gemaakt van de administratieve implementatie van de licentieregeling uit 2015. In 2020 moesten in dat kader de eerste verlengingen worden gegeven (lifeguards en kader). Het doel van de licentieregeling is te borgen dat de vereiste vaardigheden en kennis behouden blijven om de taken behorende bij de kwalificatie goed en veilig uit te voeren. De integratie van de licentieverlengingen in Sportlink bleek echter complex. Om die reden is het verlenen van de verlengingen een jaar uitgesteld en staat dit nu gepland voor september 2021. Het volgende punt op deze agenda betreft het nadenken over het systeem zelf, weg van een licentie op basis van ureninzet, naar een licentie op basis van bewezen vaardigheden (oefenkaarten).

Externe opleidingen

Tijdens de corona-lockdown zijn alle geplande examinatorbijscholingen voor de opleidingen Zwemmend Redden voor Zwembaden (ZRZ), bestemd voor zwembadmedewerkers, afgelast. Voor de ZRZ-cursisten zelf is een aangepast examenprogramma gemaakt, zodat geen zwembad zonder gekwalificeerd personeel langs de badrand kwam te staan. Uiteindelijk haalden 1.885 kandidaten hun ZRZ-certificaat (2019: 3.500). 144 kandidaten behaalden een tijdelijk certificaat met een tijdelijke licentie voor één jaar.

Hoofdstuk 4

Waterhulpverlening en Nationale Reddingsvloot

Oefening voor de waterhulpverleningstaak met een RNR490. (Foto: Koen Wieringa)

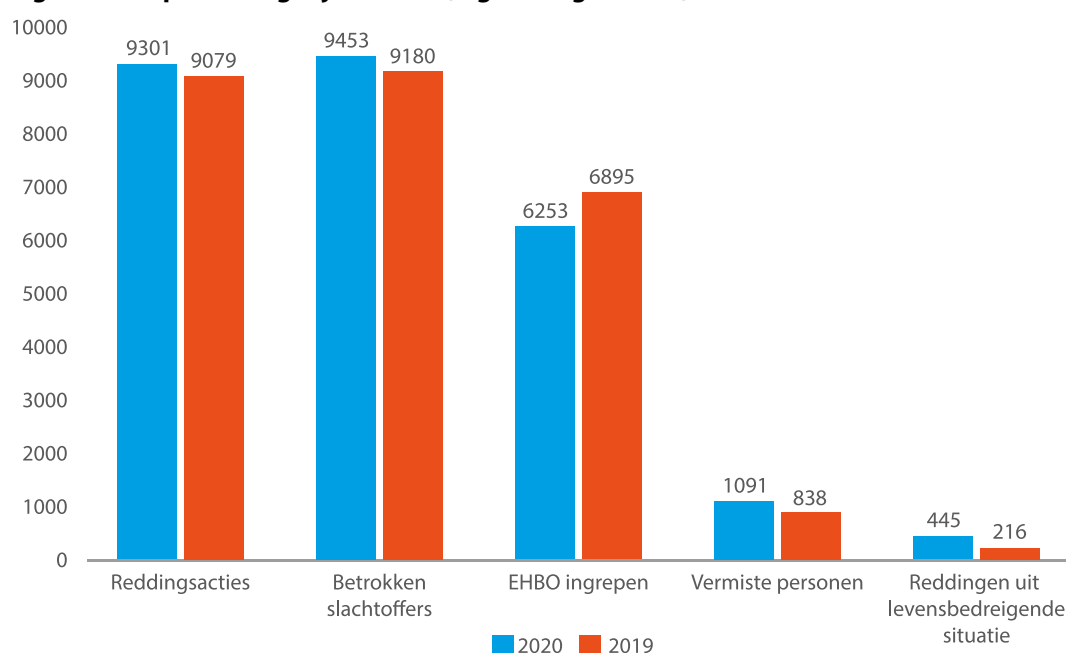

Waterhulpverlening en Nationale Reddingsvloot

Toezichtsseizoen 2020

Het toezichtsseizoen 2020 was hectischer dan de seizoenen ervoor. Een combinatie van verraderlijke stromingen, hitte, harde wind en de coronadruckte zorgde voor significant meer redden uit levensbedreigende situaties. Werden in 2019 nog 216 baders en zwemmers gered, in 2020 waren dat er 445; ruim een verdubbeling.

Figuur 5: Hulpverleningscijfers 2020 (afgezet tegen 2019)

Bron: RHR-database Reddingsbrigade Nederland.

2020 is het derde opeenvolgende jaar waarin de hulpverleningscijfers van de reddingsbrigades een stijging laten zien. Alleen al op 9 augustus verdronken er in zee vier mensen en vonden er tientallen redden plaats in een paar uur tijd. Langs de gehele kust hesen de reddingsbrigades de rode vlag. Meerdere veiligheidsregio's verstuurden een NL-Alert om burgers te waarschuwen voor de gevaren van de zee.

Met steun van ketenpartners en de landelijke politiek heeft Reddingsbrigade Nederland het toezichtsseizoen geëvalueerd en is het project 'Het Strand Veilig' gestart. Zodat er in de aankomende jaren vervolgstappen worden genomen om het beleid rondom strandveiligheid door te ontwikkelen, in nauwe samenspraak met veiligheidsregio's, lokale besturen en ketenpartners uit de waterkolom.

Veiligheid op het binnenwater

Ook in binnenwater verdronken in het beruchte weekeinde van 8 en 9 augustus meerdere

mensen, onder andere in Amsterdam en Rotterdam. Anders dan aan de kust wordt op lang niet alle stranden in het binnenland toezicht gehouden. Reddingsbrigade Nederland bepleit dat beheerders zich bewust zijn van de risico's en maatregelen nemen die proportioneel zijn aan die risico's.

In 2020 vervulde Reddingsbrigade Nederland een actieve rol binnen de Landelijke Zwemwaterdag, de plaats waar stakeholders op het terrein van zwemmen in open water elkaar ontmoeten. Tijdens de kick-offsessie blikte RVR-coördinator Martin Hoogslag terug op de zomer. Koen Breedveld, directeur van Reddingsbrigade Nederland, gaf samen met Adriaan van der Linden, manager Ontwikkeling en Realisatie van Leisurelands, handen en voeten aan de tweede sessie over verdrinkingen. Verder participeerde Reddingsbrigade Nederland in de werkgroep Wildzwemmen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Deze werkgroep kijkt naar het zwemmen in rivieren en grachten, de zogenaamde niet-aangewezen zwemlocaties.

MDT'ers en lifeguards maken asielzoekers bekend met open water. (Foto: Lisette Vlassak)

In 2020 startte Reddingsbrigade Nederland, als onderdeel van het programma NL Zwemveilig, een programma om te komen tot gestandaardiseerde risico-inventarisaties (RI's). In aanvulling daarop is geparticipeerd in de netwerken 'Varen Doe Je Samen' en 'Waterrecreatie'. Met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) werd in de nazomer van 2020 een succesvolle tweede pilot uitgevoerd om asielzoekers bekend te maken met open water. De pilot werd vormgegeven door jongeren die bij de reddingsbrigade een traject in maatschappelijke diensttijd (MDT) doorlopen. Met het COA zijn gesprekken gaande om het project in 2021 voort te zetten. Gedacht wordt om asielzoekers van meerdere AZC's op een soortgelijke wijze kennis te laten maken met open water.

Coronacrisiswerkgroep

In 2020 is veel tijd en energie gestoken in het ondersteunen van reddingsbrigades bij het coronaproof inrichten van reddingsposten en het veilig uitvoeren van hulpverleningen. De crisiswerkgroep Waterhulpverlening had veelvuldig contact met het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C), het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's. Daarnaast dacht zij ook mee over de beschikbaarheid en schaarste van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals FFP-maskers, veiligheidsbrillen en handschoenen.

Tevens is verzocht om de hulpverleningen van reddingsbrigades en de Nationale Reddingsvloot (NRV) aan te wijzen als cruciale taak. Negen veiligheidsregio's reageerden positief en voor zes veiligheidsregio's was dit al vanzelfsprekend. Daarmee vallen lifeguards in de uitvoering van hun operationele taken onder de definitie van 'betrokken hulpdiensten'.

Daarnaast waren er reddingsbrigades die tijdens het toezichtsseizoen te maken kregen met incidentele coronabesmettingen. Dit heeft in 2020 niet geleid tot clusterbesmettingen, waardoor de toezichtstaak en de beschikbaarheid van de NRV gegarandeerd bleven.

Nationale Reddingsvloot

Inzake de Nationale Reddingsvloot (NRV) is in 2020 volop geïnvesteerd in de contacten met het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), veiligheidsregio's en ketenpartners uit de waterkolom. Dit is gedaan door structureel te overleggen, aan te sluiten bij kennissessies en deel te nemen aan netwerkbijeenkomsten, zoals het project 'WAVE2020'.

NRV-oefening in Gouverneurspolder. (Foto: Rosalotte van den Dikkenberg)

2020 stond verder in het teken van het realistisch oefenen. In nauwe samenwerking met Waterschap Rivierenland organiseerde Reddingsbrigade Nederland op 8 februari een pilot waarin een reddingsgroep - vier oranje eenheden en één rode eenheid - de kans kreeg om in ondergelopen buitenpolders te oefenen. De pilot werd als zeer succesvol ervaren doordat de

eenheden werden blootgesteld aan factoren als ondiepten, objecten onder water en stroming. Deze factoren zijn tijdens reguliere oefeningen lastig te simuleren. Voornemen is om in de aankomende hoogwaterseizoenen de gehele vloot op deze wijze te laten oefenen.

De landelijke NRV-oefening stond gepland voor 10 oktober maar kon door de coronamaatregelen geen doorgang vinden. Ook was het voor regio's niet mogelijk om een samenwerkingsactiviteit te organiseren voor de rode en oranje eenheden. Hiervoor werd in 2020 € 1.000 ter beschikking gesteld. Om alsnog een impuls te geven aan de samenwerking worden deze middelen doorgeschoven naar 2021.

Begin 2020 werd fase 1 van de NRV-kwaliteitsimpuls afgerond. Drie werkgroepen rapporteerden over 'Alarmering & Verbindingen', 'Kwaliteit & Planvorming' en 'Opleiden, Trainen & Oefenen'. Door de coronacrisis is vertraging opgetreden in de uitvoer van het project. In het najaar van 2020 is fase 2 van start gegaan. Hiertoe zijn een projectleider en een projectmedewerker aangetrokken. Streven is om de NRV-kwaliteitsimpuls eind 2021 af te ronden.

Evenemententoezicht

84% van de reddingsbrigades speelt een rol in het toezicht houden bij evenementen (bron: 'Brigademonitor 2020'). Door coronamaatregelen konden in 2020 echter nauwelijks evenementen worden georganiseerd. Reddingsbrigades hebben hierdoor bijna geen toezicht gehouden tijdens evenementen. Dit betekende een fors verlies aan omzet voor een groot aantal reddingsbrigades. De bestaande financiële overheidsregelingen konden dat maar gedeeltelijk goedmaken, onder andere omdat niet alle regelingen openstonden voor brigades.

In 2020 is volop gewerkt aan de doorontwikkeling van de Evenementen Management Applicatie (EMA). Het EMA-systeem ondersteunt operationeel-coördinatoren van lokale reddingsbrigades bij het organiseren en managen van het evenemententoezicht. Verwachting is dat de applicatie eind 2021 wordt opgeleverd.

Hoofdstuk 5

Lifesavingsport

Het NK Pool CDE 2019 in volle gang. Een vervolg in 2020 bleef door corona uit. (Foto: Sandra Schep)

Lifesavingsport

Breedtesport

Om de lifesavingsport onder brigades te promoten, konden reddingsbrigades zich in 2020 aan het begin van de zomer aanmelden voor een clinic 'Lifesavingsport'. De clinics zouden worden verzorgd door trainers die in opleiding zijn voor hun diploma Trainer 3. Door de coronamaatregelen kon dit echter niet volgens plan plaatsvinden en zijn er alleen clinics bij Reddingsbrigade De Streek (Grootebroek) en Reddingsbrigade De Strandlopers (Castricum) gehouden. Deze clinics op maat, een in het zwembad en een op het strand, werden positief ontvangen. Streven is om hier in 2021 mee verder te gaan, zodra de coronamaatregelen dit toestaan.

In 2020 is verder gewerkt aan het ontwikkelen van de trainersopleiding, om ervoor te zorgen dat er meer opgeleide trainers komen bij reddingsbrigades die lifesavingsporttrainingen kunnen geven².

Televisieopnamen voor 'Zappsport'³, waarin talent Martijn Nies uitleg geeft. (Foto: Micha Nies)

Talentontwikkeling

Het team voor talentontwikkeling bestond in 2020 uit zes trainers, drie hulptrainers en twee leden van het begeleidingsteam. De trainers selecteerden voor 2020:

- in categorie B (15-18 jaar): 14 jongens en 13 meisjes
- in categorie C (12-14 jaar): 9 jongens en 9 meisjes
- in categorie D (9-11 jaar): 5 jongens en 2 meisjes

² Zie ook hoofdstuk 3 'Opleidingen'.

³ De aflevering van 'Zappsport' is [hier](#) te zien.

De coronamaatregelen zorgden voor sluiting van de zwembaden en afgelasting van evenementen. Hierdoor konden er maar drie trainingen worden georganiseerd en waren er geen wedstrijden om aan deel te nemen.

Topsport

In 2020 zijn drie nieuwe trainers aangesteld. Dit team ging voortvarend van start, maar ook hierbij gooide het coronavirus roet in het eten. Met de sluiting van de zwembaden vonden er met het Atleten Platform en het Trainers Platform telefonische en Teams-overleggen plaats. De topsporters zijn zo goed mogelijk op de hoogte gehouden. Bovendien zijn er aangepaste trainingen aangeboden vanuit de ervaren topsporters met ondersteuning van de trainers.

Alle wedstrijden op internationaal niveau zijn in 2020 gecancelld. Het wereldkampioenschap is verplaatst naar september 2022 en wordt dan gehouden in het Italiaanse Riccione. De World Games zijn verschoven naar juli 2022 en vinden dan plaats in het Amerikaanse Birmingham. Eind 2020 is er een Teams-meeting geweest met alle atleten van de Nationale Selectie (geformeerd eind 2019) en de trainers. Op basis daarvan worden begin 2021 nieuwe plannen en kwalificatiecriteria opgesteld.

Sportevenementen

Het NK SERC is de enige nationale titelstrijd die in 2020 doorgang had. Na de krachtmetingen in zwembad De Broene Eugte te Staphorst mogen de senioren van Reddingsbrigade Oss en de junioren van de Eindhovense Reddingsbrigade zich een jaar lang Nederlands kampioen SERC noemen.

De winnaars van het NK SERC 2020. (Foto: Geert Kleis)

Andere evenementen, zoals de ILSE-wedstrijd in Dordrecht in het voorjaar en de Orange Cup in Eindhoven in het najaar, konden in 2020 geen doorgang vinden. Met officials is dit jaar vooral contact gehouden via digitale bijeenkomsten. Voor 2021 staat de Orange Cup (voorlopig) weer op de agenda. Enkele brigades zagen in 2020 nog wel kans om wedstrijden te organiseren, zoals een ocean-wedstrijd in Noordwijk tussen de Goudse Reddingsbrigade en Reddingsbrigade Noordwijk.

Kansen

Niet alle brigades bieden de lifesavingsport aan. De onderdelen daarvan zijn echter niet alleen leuk om te beoefenen, ze bieden ook kansen, onder meer om nieuwe (jeugd)leden te werven en te binden, en om als brigadeleden samen ergens trots op te zijn. Bondsmedewerkster Nathalie van Hillo startte in 2020 met een deeltijd master Sport- en Beweeginnovatie aan de HAN University of Applied Sciences (voorheen: Hogeschool Arnhem en Nijmegen). Zij zal in dat kader onderzoek doen naar hoe de lifesavingsport verder kan worden versterkt. Dit geeft Reddingsbrigade Nederland een mooie kans om de toegevoegde waarde ervan naar de leden toe te laten zien. Internationaal is er al belangstelling getoond voor dit onderzoek.

Corona vormde in 2020 voor de lifesavingsport een stevige sta-in-de-weg. Toch is Reddingsbrigade Nederland trots op wat er is gerealiseerd. En wordt vooruit gekeken, om te beginnen naar de Europese Kampioenschappen Lifesaving, die in september 2021 in het Spaanse Castellón de la Plana worden gehouden. En naar het beperkte internationale toernooi in Nederland, eerste helft juli, dat geldt als pilot voor de grotere Militaire Wereldkampioenschappen Lifesaving, die in 2022 in Nederland worden georganiseerd door Reddingsbrigade Nederland in samenspraak met het Ministerie van Defensie.

Hoofdstuk 6

Zakelijke dienstverlening

De nieuwste 115 pk-buitenboordmotor van Evinrude en de oudste serie. (Foto: RN / Marc van der Jagt)

Zakelijke Dienstverlening

Reddingsbrigades zetten zich al meer dan honderd jaar in om (bijna-)verdrinkingen te voorkomen. Op basis van die jarenlange kennis en ervaring ontwikkelt Reddingsbrigade Nederland diensten en producten voor overheden en private organisaties met een ambitie om de waterveiligheid te vergroten.

NIVZ

De stichting Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties (NIVZ) is een initiatief van Reddingsbrigade Nederland. Het NIVZ voert voor lokale eigenaren en beheerders, zoals gemeenten, risk-assessments uit bij zwemlocaties. Op basis van deze risico-inventarisaties adviseert het NIVZ over inrichting, toezicht en hulpverlening bij zwemlocaties (kust en recreatieplassen). Het NIVZ vervult daarmee een coördinerende rol tussen overheden en uitvoerende partijen, als onafhankelijk adviesorgaan.

2020 is het eerste jaar dat het NIVZ 'jaarrond' is aangestuurd door een eigen (parttime) directeur. Het NIVZ-bestand van 21 risk assessors en drie (senior) tutoren is stabiel gebleven. Er is geen uitstroom geweest en er heeft geen werving van nieuwe risk assessors/tutors plaatsgevonden. Voor het veldwerk van de risk assessors is een applicatie ontwikkeld in samenwerking met IT-bedrijf Polarisng. Met deze applicatie kunnen de risk assessors op hun telefoon of tablet het risk-assessmentrapport opstellen. De app zal in het voorjaar van 2021 worden getest in de praktijk.

In 2020 hebben vijf gemeenten en één stichting aan het NIVZ een opdracht gegund. Door de coronacrisis is vertraging opgetreden in de afhandeling van enkele risk-assessmentopdrachten. Op niet alle geplande momenten konden de risk assessors de stranden op. Aan het eind van 2020 was er met vier van deze gemeenten contact om voor 2021 een vervolgtraject in te zetten. In 2020 is vervolg gegeven aan de samenwerking met Muien.nl en Verdrinking.nl. Beide websites zijn, in goed overleg met de eigenaren, ondergebracht als satellietwebsite onder NIVZ.nl. Met deze toevoeging is de website NIVZ.nl opnieuw ingericht en zijn teksten herzien. Tevens is de mogelijkheid gecreëerd tot abonneren op de NIVZ-nieuwsbrief, die vier keer per jaar verschijnt. Verder investeert het NIVZ in de ontwikkeling van het ILSE-model 'Risk assessments for Designated Bathing Areas'. Stagiair Bo Schneider leverde een rapport op over de invloed die de invoering van de nieuwe 'Omgevingswet' (2022) heeft op het beheer van zwemlocaties en de kansen die dat biedt voor het NIVZ. In 2021 wil het NIVZ verder doorgroeien als toonaangevend onafhankelijk onderzoeks- en adviesinstituut. De basis daarvoor is gelegd in het NIVZ-meerjarenbeleidsplan⁴.

Opleidingen

Corona heeft een flinke impact gehad op de opleidingen vanuit Reddingsbrigade Nederland. Na de lockdown van half maart werden alle verhuurafspraken en boekingen geannuleerd. Tevens werden in het tweede kwartaal de opleidingen voor de brandweer en andere externe partijen stopgezet.

⁴ Zie [hier](#) op de website NIVZ.nl.

Corona heeft zijn stempel gedrukt op alle opleidingen. In de zomermaanden, juni tot en met augustus, is een inhaalslag geslagen in Veiligheidsregio Haaglanden, waar brandweernelifeguards en lifeguards van de Haagse Vrijwillige ReddingsBrigade (HVRB) gezamenlijk werden opgeleid tot lifeguard, chauffeur en schipper waterscooter. Vanaf september stond de kalender vol met oppervlaktereddingstrainingen voor de brandweer. De besmettingscijfers dwongen de organisatie in het najaar tot het wederom stilleggen van alle opleidingen aan externe partijen. Voor de Zwemmend Redden voor Zwembaden-examens zijn protocollen en uitzonderingsbepalingen opgesteld, zodat daar de last van de coronamaatregelen zoveel mogelijk kon worden beperkt.

In het eerste deel van het jaar is op meerdere plaatsen een Zwemmend Redden-opleiding verzorgd aan aspirant-agenten en politievrijwilligers. In 2021 zal dit traject worden voortgezet, mogelijk met een uitbreiding naar de opleiding voor reguliere agenten.

Vaartuigen en uitrustingen

In mei 2020 kondigde Evinrude af te stoppen met het leveren van motoren. Daarmee kwam een einde aan meer dan 60 jaar samenwerking. Na een zorgvuldig traject is op basis van techniek, service, uitstraling en kwaliteit gekozen voor Yamaha als nieuwe leverancier van motoren. Deze samenwerking is beklonken met het tekenen van een dealerovereenkomst, eind oktober in het Service Center.

Ferdinand Altenburg (Yamaha), Mario Janssen (Yamaha) en Koen Breedveld (Reddingsbrigade Nederland) ter gelegenheid van de ondertekening van de dealerovereenkomst. (Foto: RN / Kees Buis)

Het Service Center is in 2020, met inachtneming van alle coronamaatregelen, doorgegaan met het uitleveren van vaartuigen en onderhoud plegen. In 2020 zijn onder meer alle Tinn-Silvers van de NRV in onderhoud geweest. Geleverd zijn onder andere twee RNR490's, één RNR430, twee AB12's, vier waterscooters en één NRV Tinn-Silver. Een deel van de overvloedige vloot van

R3's is verkocht op de particuliere markt. Tevens is afscheid genomen van twee voertuigen: een 14 jaar oude Toyota Land Cruiser en de oude verbindingswagen. De tests met de Sea-Doo SPARK als lichte reddingswaterscooter moest vanwege de coronacrisis uitgesteld worden naar 2021. Het meerjarencontract met het Ministerie van Defensie resulteerde in een continue stroom van onderhoudsopdrachten voor het Service Center. Voor het ministerie is een speciale koffer met uitleesapparatuur voor motoren ontwikkeld en geleverd. Voor de KNRM werden meerdere boten onderhouden en gereviseerd.

Leden van de 'rode' bootbemanning van Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland in het bij Reddingsbrigade Nederland bestelde NRV-werkpak. (Foto: Rick van Buuren)

In 2020 is een begin gemaakt met de introductie van het nieuwe NRV-pak en het afgeleide pak met U-rits dat in samenwerking met Viking is doorontwikkeld uit het oorspronkelijke pak. Gekozen is om een tweede pak op de markt te brengen om aan de vraag naar een warmer pak te voldoen. Ook vanuit de brandweer is er belangstelling voor. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft NRV-pakken met brandweeropdruk geleverd gekregen. In 2021 zal hier verder op worden voortgebouwd. Verheugend is dat ook de belangstelling voor de Tinn Silver bij de brandweer groeit. Met meerdere veiligheidsregio's wordt hierover gesproken.

In het najaar is de eerste levering van de nieuwe lange en korte wetsuits van O'Neill gedaan (voortbouwend op het goede voorwerk bij een aantal kustreddingsbrigades). Na wat technische problemen te hebben overwonnen, is de basis voor een succesvolle samenwerking gelegd. O'Neill gaat ook de lycra's voor lifeguards en instructeurs leveren. Daarmee wordt alle 'natte' kleding bij één specialist betrokken.

Het reguliere kledingpakket is verder gereorganiseerd. Na speciale kleding voor officials is ook voor lifeguards in opleiding (trainees) een speciaal shirt uitgebracht. Volgend op leverproblematiek als gevolg van de coronapandemie zijn in de loop van de zomer alle leveringen hervat.

Hoofdstuk 7

Communicatie, Marketing en Fondsenwerving

De standlocatie van Reddingsbrigade Nederland op de HISWA Amsterdam Boat Show. (Foto: RN / Sander Zeilstra)

Communicatie, Marketing en Fondsenwerving

De afdeling Communicatie, Marketing & Fondsenwerving (CMF) formuleerde voor 2020 vijf hoofddoelstellingen: verbreding en intensivering van de inspanning voor fondsen- en donateurswerving; versterking van berichtgeving aan de reddingsbrigades (bestuur en leden); meer media-aandacht voor Reddingsbrigade Nederland; doorontwikkeling van de nieuwe website; opbouw naar het nieuwe Ledenportaal. Ondanks de beperkende invloed van de coronacrisis zijn in 2020 belangrijke stappen voorwaarts gezet in het licht van deze hoofddoelstellingen.

Communicatie

Het was begin 2020 25 jaar geleden dat zich in Limburg en Gelderland een watersnood voltrok. Hulpverleners van toen, de meesten nog steeds actief lid van Reddingsbrigade Nederland, keerden op 27 januari terug. Ze verzamelden zich in Tiel bij Waterschap Rivierenland en haalden op locatie herinneringen op aan de gebeurtenissen tussen 25 januari en 4 februari 1995. CMF bracht via haar social-mediakanalen in de periode van 28 januari tot en met 3 februari dagelijks een videoproductie onder de noemer 'Hulpverleners aan het woord'⁵, waarin watersnoodveteranen centraal stonden.

Veel werk ging in 2020 zitten in het communicatief begeleiden van de coronacrisisstructuur. De inspanningen van de regiegroep en de crisiswerkgroepen leidden tot bijna 200 producties (nieuwsberichten voor het interne portaal Bondsinfo en de publieke website, nieuwsbrieven, persberichten). Om een totaaloverzicht te hebben, is op Bondsinfo de sectie 'Coronacrisis' ingericht.

Ondanks en mede als gevolg van de coronacrisis trokken veel mensen naar zee en binnenwater tijdens de warme zomerperiode. De drukte en incidenten, met name die gerelateerd aan muien, zorgden voor enorme aandacht vanuit het medialandschap. Met name de week na zondag 9 augustus, toen er aan de kust vier mensen verdronken, leidde tot uitzonderlijk veel mediacontacten. Van lokale weekbladen tot landelijke dagbladen en nieuwssites en van lokale omroepen tot toonaangevende radio- en televisieprogramma's; alle kanalen zijn benut om de maatschappelijke waarde van Reddingsbrigade Nederland voor het voetlicht te brengen.

5 Zie [hier](#) op de website van Reddingsbrigade Nederland.

De website van Reddingsbrigade Nederland is in 2020 doorontwikkeld en uitgebreid. De homepage werd uitgebreid, meer hoogwaardig foto- en videomateriaal is toegevoegd, en onderdelen als de lifesavingsport en het Service Center kregen een steviger plek. Er kwam ook een verduidelijking van de lifesavingsport, onder meer door beschrijvingen en bewegende beelden bij sportonderdelen. De sectie 'Berichten in de media' is toegevoegd, met overzichten van nieuwsberichten over Reddingsbrigade Nederland én over de reddingsbrigades. Er is een sterke koppeling gerealiseerd tussen de website van de campagne 'Word ook lifeguard!' en 'Reddingsbrigade: een ervaring voor het leven!', het project van Reddingsbrigade Nederland voor maatschappelijke diensttijd (MDT), dat tot in 2020 liep.

In 2020 werkte CMF mee aan de totstandkoming van nieuwe handleidingen, onder andere 'Lifeguard', 'Pool' en 'SERC'. Voor een derde sporthandleiding, 'Ocean', te verschijnen in 2021, werd al het nodige voorwerk gedaan.

Marketing

CMF was begin 2020 in voorbereiding op een jaar vol marketingactiviteiten, mede uitvoerbaar tijdens evenementen. Vele werden afgelast vanwege de coronacrisis, waaronder de Landelijke Veiligheidsdag, het Olympic Festival, SAIL Amsterdam, het Nickelodeon Familie Festival en Serious Rescue. Op de 65ste editie van de HISWA Amsterdam Boat Show in maart was Reddingsbrigade Nederland prominent gepositioneerd op het 'veiligheidseiland'. Bij de Sport Xperience waren er clinics 'Lifesavingsport' voor scholieren. De HISWA werd echter al op de tweede dag afgebroken vanwege het coronavirus.

In samenwerking met Viacom International (Nick Jr.) slaagde CMF erin, ondanks ex- en importvertragingen, om tot een recordaantal van 300.000 06-polsbandjes te komen voor de landelijke campagne 'Omarm het 06-polsbandje!'. Het partnerschap hiervoor werd verbreed.

Het eerste exemplaar van de 2020-editie van het 06-polsbandje. (Foto: Wendy Hazenoot)

Nieuwkomer de Nationale Raad Zwemveiligheid (NRZ) verbond zich eveneens aan de actie en de samenwerking met de Nationale Politie werd voor het eerst financieel verankerd. De PAW Patrol-kleurplaatactie kon grotendeels niet plaatsvinden, omdat alle evenementen werden geannuleerd. De kleurplaatactie in samenwerking met Hoogvliet stond wel weer in het 'Vakantie Doeboek' van deze supermarktketen.

Ten tijde van de hittegolf in 2020 werd met behulp van Exterior Media overeengekomen om kosteloos op 250 beeldschermlocaties langs de kust campagne te voeren. De publieksboodschap over Reddingsbrigade Nederland heeft vele duizenden strandgangers bereikt.

Naast voortzetting van de landelijke campagnes 'Omarm het 06-polsbandje!' en 'Aan de slag voor meer veiligheid' is een uitbreiding gerealiseerd ten aanzien van de wervingscampagne 'Word ook lifeguard!'. Die is opgezet om reddingsbrigades te ondersteunen bij hun zoektocht naar kandidaat-lifeguards, om met hen nog beter te kunnen waken over de veiligheid in, op en langs het water.

Fondsenwerving

In 2020 heeft CMF de samenwerking met Mindwize, een internationaal full-service bureau voor fondsenwerving, geïntensiveerd. Dat leidde tot 1.300 nieuwe donateurs, wat het totaal aantal structurele donateurs via dit kanaal eind 2020 op 1.900 bracht. Alle donateurs zijn in 2020 twee keer bedankt voor hun steun. In aanvulling hierop zijn in 2020 via de website van Reddingsbrigade Nederland nog eens 400 incidentele en structurele donateurs geworven. De nieuwe donatieomgeving blijkt hierin van grote waarde.

In samenwerking met Offspring, specialist in fondsenwerving, zijn meer fondsen aangeschreven dan ooit tevoren om projecten financieel te kunnen dekken. Die ondersteuning leverde resultaat op. Daarnaast richtte CMF zich op een verkenning van mogelijkheden op het gebied van nalatenschap. In toonaangevende (online) magazines en nieuwsbrieven op het gebied van schenking en nalatenschap zijn lezers geattendeerd op de mogelijkheid om na te laten aan Reddingsbrigade Nederland.

De verbreding en intensivering van de inspanning voor fondsen- en donateurswerving leverden in 2020 een aanmerkelijk beter totaalresultaat op dan in alle voorgaande jaren.

Hoofdstuk 8

Financiën

Het Landelijk Bureau van Reddingsbrigade Nederland. (Foto: RN / Sander Zeilstra)

Financiën

Resultaten

2020 was ook in financieel opzicht memorabel. Voor het eerst sinds 2016 lukte het niet om het jaar met een positief resultaat af te sluiten. Vanwege corona moesten projecten worden opgeschort en kon een aantal activiteiten geen doorgang vinden, met name opleidingen. Mede daardoor kwamen de inkomsten uit op € 2.191.246. Dat is bijna een vijfde lager dan in 2019. De van de overheid verkregen steun (NOW⁶-aanvraag ad € 70.000) is hierin verwerkt.

Omdat het merendeel van de kosten 'vast' is - waaronder salarissen en huisvesting - vielen de kosten in 2020 niet veel lager uit dan in 2019. Het nettoresultaat van tegenvallende inkomsten bij overwegend gelijkblijvende lasten was negatief: - € 155.199 (2019: + € 148.186). De werkplaats draaide alleszins een goed jaar, gegeven de omstandigheden. Substantiële inkomsten als de bijdragen van onder andere NOC*NSF, het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en de veiligheidsregio's zijn stabiel. Aan afdrachten van reddingsbrigades kwam in 2020 niet minder binnen dan in 2019.

Resultatenrekening Reddingsbrigade Nederland 2020 (in euro's)			
Lasten		Baten	
Personeelskosten	1.299.210	Contributies leden	231.099
Huisvesting en organisatie	442.789	Bijdrage NOC*NSF	230.455
Opleidingen	69.436	Bijdragen NRV	677.054
Sport	53.605	Overige externe bijdragen	512.240
Waterhulpverlening	416.930	Opleidingen	148.003
Voorzieningen en overige	64.475	Verkopen (nettoresultaat)	392.395
		Negatief saldo	155.199
Totaal	2.346.445	Totaal	2.346.445

Vermogenspositie

Niettegenstaande dit negatieve resultaat blijft Reddingsbrigade Nederland een financieel gezonde vereniging. Het eigen vermogen daalde weliswaar in 2020 naar € 541.037, maar de solvabiliteit is met 34% nog altijd acceptabel. Hierin is nog geen rekening gehouden met de stille reserve van de bond, in de vorm van het pand aan de Dokweg, dat tegen een beduidend lager bedrag in de boeken staat dan de actuele marktwaarde ervan.

6 [Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid \(NOW\).](#)

De liquide middelen namen in 2020 af tot € 429.166. Ook dat is beduidend lager dan eind 2019. Geldende financiële indexcijfers als 'current ratio' en 'quick ratio' liggen echter nog altijd op een acceptabel niveau. Op liquiditeitsvlak zijn er geen zorgen. De bond heeft geen leningen of hypotheekleningen lopen. Alle schulden zijn kortlopende schulden (te betalen rekeningen, et cetera). De kredietfaciliteiten die de bond bij de bank heeft, hoefden in 2020 niet te worden aangesproken. Voor 2021 wordt een verdere verbetering van de liquiditeitspositie verwacht.

Balans Reddingsbrigade Nederland per 31 december 2020 (in euro's)			
Activa		Passiva	
Bedrijfsgebouwen	206.734	Eigen vermogen	541.037
Overige vaste activa	353.850	NRV Fonds	257.055
Vorraden	281.419	Overige voorzieningen	169.743
Debiteuren	247.504	Crediteuren	195.869
Overige vorderingen	76.534	Overige kortlopende schulden	431.503
Liquide middelen	429.166		
Totaal activa	1.595.207	Totaal passiva	1.595.207

Toelichting

Dit is een gecompriëerde versie van de 'Jaarrekening 2020⁷', zoals die door accountantskantoor Amstelslad conform richtlijn C1 voor kleine organisaties-zonder-winststreven is goedgekeurd. In de jaarrekening zijn de cijfers van de Stichting Exploitatie en de Stichting NIVZ, de twee rechtspersonen die onder de bond vallen, geconsolideerd. Reddingsbrigade Nederland volgt in haar beloningsbeleid de 'CAO Sport'. Bestuursleden ontvangen voor hun inzet geen vergoeding, maar kunnen wel aanspraak maken op een vergoeding voor gemaakte reiskosten.

⁷ De geconsolideerde en enkelvoudige Jaarrekening 2020 van de KNBRD, inclusief toelichtingen bij posten en accountantsverklaring, staat [hier](#).

Colofon

Jaarverslag 2020

Daadkrachtig brigadewerk bij topdrukte in coronatijd

Reddingsbrigade Nederland
Landelijk Bureau
Dokweg 149
1976 CA IJmuiden

Telefoon 0255 - 545858
E-mail info@reddingsbrigade.nl
Website www.reddingsbrigade.nl
Facebook Reddingsbrigade Nederland
(facebook.com/reddingsbrigade.nederland)
Twitter @knbrd
(twitter.com/knbrd)
Instagram reddingsbrigadenederland
(instagram.com/reddingsbrigadenederland)

Reddingsbrigade Nederland (KNBRD) is aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI) en valt als zodanig voor de betaling van schenkings- en successie-rechten onder het 0%-tarief.

Giften: NL14 INGB 0000 0076 25 (t.n.v. KNBRD)
KvKnr: 40531336

Eindredactie

Koen Breedveld
Marc van der Jagt

Redactie

Landelijk Bureau - Reddingsbrigade Nederland

Fotografie

Rick van Buuren
Jeannine Christiaansen
Rosalotte van den Dikkenberg
Wendy Hazenoot
Maurits Heukensfeldt Jansen
Geert Kleis
Bruno Molenaar
Micha Nies
Sandra Schep
Lisette Vlassak
Koen Wieringa
Abel Zwart
Reddingsbrigade Nederland (RN)

Vormgeving

[MFH.Design](#)

© 2021 Reddingsbrigade Nederland - KNBRD

Aan de inhoud van deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Drukte op het strand tijdens de warme zomer van 2020. (Foto: Maurits Heukensfeldt Jansen)

